

Z obsahu:

**Blahoslavená, která
uvěřila**

Jan Pavel II. při
generální audienci
3. července 1996.

– strana 2 –

**Záruka jednoty
a pravdy**

18. června 1996
tomu bylo 125 let,
co 1. vatikánský
koncil zevrubně
popsal a vyhlásil
nauku o postavení
papeže v katolické
církvi.

– strana 6 –

**Za to, aby tvůj život
byl dobrý a šťastný**

Letos si připomíná
moravské poutní
místo Jesenec se
svým kostelem
zasvěceným svatému
Liborovi, biskupu
Cenomanskému,
třísté výročí svatoli-
borských poutí.

– strana 8 –

**Můj život byl
darován Bohu a této
zemi**

– strana 12 –

Velehrad víry

5. července 1996 – foto k článku na str. č. 4

Blahoslavená, která uvěřila

Čtení: Lk 1,41b–45 1. Ve vyprávění o „navštívení“ Alžběta „naplněna Duchem svatým“ zvolá, když přijímá ve svém domě Marii: „Blahoslavená, která uvěřila, že se splní to, co jí bylo řečeno od Pána“ (Lk 1,45). Toto blahoslavenství, první, jež uvádí Lukášovo evangelium, představuje Marii jako tu, která svou vírou jde před církví při uskutečňování ducha blahoslavenství.

Chvála, kterou Alžběta vzdává Marii, je zesílena srovnáním s tím, jak přijal Zachariáš andělovo poselství. Povrchní četba obou zvěstování by mohla považovat odpověď Zachariášovu a Mariinu božskému poslu za podobnou: „Podle čeho to poznám? Vždyť já jsem stařec a moje manželka je pokročilého věku,“ říká Zachariáš; a Maria: „Jak se to může stát, vždyť nežiji s mužem?“ (Lk 1,18.34). Avšak hluboký rozdíl mezi vnitřní dispozicí hlavních představitelů obou událostí se vynojuje ze samých slov anděla, který se obrací k Zachariášovi s pokáráním za jeho nevěru, zatímco Marii dává ihned odpověď na její otázku. Narozdíl od Alžbětina manžela, Maria plně přijímá Boží plán a nepodřizuje svůj souhlas tomu, aby dostala nějaké viditelné znamení.

Maria upozorňuje anděla, který jí předkládá návrh, aby se stala matkou, na své předsevzetí zů-

hroucnosti,“ komentuje svatý Augustin (Sermo 291).

2. I kontext, v němž se uskutečňují obě zvěstování, přispívá k tomu, že vyvyšuje výtečnost Mariiny víry. V Lukášově vyprávění zaznamenáváme příznivější situaci Zachariáše a nepřiměřenost jeho odpovědi. Dostane se mu andělova zvěstování v jeruzalémském chrámu u oltáře před „Svatým Svatých“ (Ex 30,6–8); anděl ho osloví během obětování kadidla, tedy během výkonu jeho kněžské funkce, ve vrcholné chvíli jeho života; Boží rozhodnutí je mu sděleno ve vidění. Tyto zvláštní okolnosti umožňují mnohem snadněji pochopit, že poselství opravdu pochází od Boha, a jsou důvodem, který pobízí je ihned přijmout.

Zvěstování Marii se odehrává naopak v mnohem prostším, všedním kontextu, bez vnějších prvků posvátnosti, které doprovázejí zvěstování, jež se dostalo

objevil anděl, a neupřesňuje dějinné okolnosti. Při setkání s nebeským poslem se pozornost soustřeďuje na jeho slova, která vyžadují od Marie intenzivní naslouchání a čistou víru.

Tato poslední úvaha nám umožňuje ocenit velikost Mariiny víry, především je-li konfrontována se sklonem – včerejším i dnešním – naléhavě žádat hmatatelná znamení, aby člověk uvěřil. Souhlas Panny s Boží vůlí je naopak zdůvodněn pouze její láskou k Bohu.

3. Marii je předložen návrh, aby přijala mnohem vyšší pravdu, než byla ta, jež byla zvěstována Zachariášovi. Ten byl vyzván, aby uvěřil v zázračné zrození, k němuž dojde v neplodném manželském svazku, který Bůh chce učinit plodným: podobný Boží zásah zakusily některé ženy ve Starém zákoně: Sára (Gen 17,15–17; 18,10–14), Ráchel (Gen 30,22), Samsonova matka (Sd 13,1–7), Anna, Samuelova matka (1 Sam 1,11.20). V těchto epizodách je především zdůrazňována nezaslouženost Božího daru.

Maria je vyzývána, aby uvěřila v panenské mateřství, které Starý zákon nikde nepřipomíná. Ve skutečnosti známé Izaiášovo proroctví: „Hle, panna počne a porodí syna a dá mu jméno Immanuel“ (7,14), i když nevylučuje takovou vyhlídku, bylo v tomto smyslu výslovně vykládáno až po Kristově příchodu a ve světle evangelijního zjevení.

Po Marii se žádá, aby přijala pravdu, která nikdy nebyla vyslovena v předchozí době. Ona ji přijímá prostě a odvázně. Otázkou: „Jak se to může stát?“ vyja-

druje víru, že Bůh může spojit panenství s jejím mimořádným a jedinečným mateřstvím.

Když anděl odpovídá: „Se-stoupí na tebe Duch svatý a moc Nejvyššího tě zastíní“ (Lk 1,35), nabízí nevidané Boží řešení, na otázku, kterou položila Maria. Panenství, které se zdálo být překážkou, se stává konkrétním kontextem, v němž v ní Duch svatý způsobí početí vtěleného Božího Syna. Andělova odpověď otevírá cestu ke spolupráci Panny Marie s Duchem svatým při zrození Ježíše.

4. Při uskutečňování Božího plánu dochází ke svobodné spolupráci lidské osoby. Tím, že Maria věří slovu Pána, spolupracuje na uskutečnění ohlášeného mateřství.

Církevní otcové často zdůrazňují tento aspekt Ježíšova panenského početí. Především svatý Augustin, v komentáři evangelia o Zvěstování tvrdí: „Anděl zvěstuje, Panna naslouchá, věří a počne“ (Sermo 13 in Nat. Dom.). A ještě: „Kristus byl přijat a počat vírou. Nejprve vstoupí víra do srdce Panny a pak přijde plodnost do lůna Matky“ (Sermo 293).

Mariin úkon víry připomíná Abrahámovu víru, který na úsvitu Starobylé úmluvy uvěřil Hospodinu a tak se stal otcem velmi početného potomstva (sr. Gen 15,6; RM, 14). Na počátku Nové úmluvy i Maria má svou vírou rozhodující vliv na dovršení tajemství vtělení, jež je počátkem a souhmem celého Ježíšova vykupitelského poslání.

Úzká souvislost mezi vírou a spásou, kterou vyzdvihuje Ježíš během svého veřejného života (sr. Mk 5,34; 10,52; atd.) napomáhá také pochopit základní roli, jakou měla Mariina víra a nadále má při spáse lidského pokolení.

(Podle Vatikánského rozhlasu)

Naším poutníkům Svatý otec připomněl:

„Milí poutníci z Čech a Moravy!

Velehrad se chystá oslavit apoštoly Slovanů, svaté Cyrila a Metoděje, velkou poutí. Soluňští bratři učili znát vaše předky na Velké Moravě nebeského Otce a jeho Syna, kterého poslal na svět, Ježíše Krista. Tato víra, jež dává věčný život, byla pokladem celých generací a je dnes vaší silou a radostí. Milujte Krista a jeho evangelium a vaše víra bude sílit a přinášet úchvatné plody.

Z celého srdce žehnám vám i vašim drahým ve vlasti!

Chvála Kristu!

stat pannou. Věřil, že je možné, aby se uskutečnilo, co jí zvěstuje, a obrací se na božského posla, aby jí vysvětlil, jak se to uskuteční, aby mohla lépe splnit Boží vůli, kterou chce splnit a světit se jí bezvýhradně. „Hledala způsob, nepochybovala o Boží všemo-

Zachariášovi. Lukáš neuvádí ani přesné místo, kde došlo k zvěstování narození Páně. Podotýká jen, že Maria byla v Nazaretě, ne nějak důležitě vesnici, která se nezdá nijak předurčena k té události. Kromě toho evangelista nijak nezdurazňuje chvíli, kdy se

Liturgická čtení

1. čtení Mdr 12,13.16–19

Kromě tebe není boha, který by se o všechno staral, nemusíš dokazovat, že sou-díš spravedlivě.

Neboť tvá moc je základ spravedlnosti, a to, žeš pánem, činí tě shovívavým ke každému.

Vždyť sílu ukazuješ jen tomu, kdo nevěří v tvou svrchovanou moc, a trestáš vzdor těch, kdo ji znají.

Ty však, který vládneš silou, v mírnosti soudíš a nás vedeš se vši šetností, neboť kdykoli chceš, máš moc vždycky v ruce.

Takovým jednáním jsi poučoval svůj lid, že spravedlivý musí být lidumilný.

Svým synům poskytuješ radostnou nadě-ji, že po hříchu dáváš příležitost k lítosti.

2. čtení Řím 8,26–27

Bratři!

Duch nám přichází na pomoc v naší slabosti. Vždyť ani nevíme, oč se máme vhodně modlit. A tu sám Duch se za nás přimlouvá vzdechy, které nelze vyjádřit, a (Bůh), který zkoumá srdce, ví, co Duch žádá, a že jeho přimluva za křesťany je ve shodě s Boží vůlí.

Evangelium Mt 13,24–43

Ježíš předložil zástupům toto podobenství: „Nebeské království je podobné člověku, který nasel na svém poli dobré semeno. Ale když lidé spali, přišel jeho nepřítel, rozházel mezi pšenici plevel a odešel.

Když pak osení vyrostlo a nasadilo na klas, tehdy se ukázal i plevel. Tu přišli služebníci k hospodáři a řekli mu: „Pane, copak jsi nenasel na svém poli dobré semeno? Odkud se tedy vzal plevel?“ On jim odpověděl: „To udělal nepřítel.“ A služebníci mu řekli: „Máme jít a sesbírat ho?“ On však řekl: „Ne. Jinak byste při sbírání plevelu mohli s ním vytrhat i pšenici. Nechte obojí spolu růst až do žní, a o žních řeknu žencům: „Nejprve seberte plevel a svažte ho do snopků k spálení, ale pšeniční shromážděte do mé stodoly.““

Předložil jim další podobenství:

„Nebeské království je jako hořčičné zmo, které člověk vzal a zasel na svém poli. Je sice menší než všechna semena, ale když vyroste, je větší než ostatní zahradní rostliny a stane se z něho keř, takže přilétají ptáci a hnízdí v jeho větvích.“

Pověděl jim jiné podobenství:

„Nebeské království je jako kvas, který vzala žena a zadělala ho do tří měřic mouky, až se všechno prokvasilo.“

(Pokračování na straně č. 5)

Myšlenka na neděli

REALITA ZLA

Zamyšlení nad úryvkem Mt 13, 24–43

Každého, kdo činí nepravost, hodí do ohnivé pece.

V době, kdy na poli před tvýma očima dozrávají klasy, vrací se Pán při svém výkladu o Božím království znovu k obrazu pole a úrody. Jeho originální přirovnání jsou pro některé posluchače výmluvná, pro jiné naopak záhadná. Ježíš se obrací především k těm, kteří mají zájem *poslouchat a slyšet*. Vynasnaž se, abys patřila mezi ně.

Pán ti opět představuje svého Otce jako nebeského Hospodáře. *Všechno, co učinil, je velmi dobré* ⁽¹⁾. Zasel na svém poli *jen dobré semeno*. Bolestná skutečnost, že nacházíš kolem sebe a také v sobě i to, co *není dobré*, nezpůsobil Hospodář, ale *člověk nepřítel*, který nemiluje ani Hospodáře ani dobrou úrodu. Přišel, aby do dobré a blahodárné setby zasel semeno, které je zlé, protože škodí.

Učinil tak podlým způsobem. Příklad se pod pláštěm temnoty, *když lidé spali*. Dokáže s velkou vychytralostí využít každé příležitosti, kdy nikým nepozorován může šířit semeno zla. To pak zapouští kořeny, roste a klíčí dlouho nepozorováno. Teprve v době, kdy *klasy dozrávají*, projeví se *plevel* se svou drzou neodbytností. Podstata zla se tedy pozná především *podle ovoce* ⁽²⁾.

Ježíš tu představuje *Nepřítele* nikoliv jako nějaké abstraktní zlo, nikoliv jako symbol či alegorii, ale jako konkrétní skutečnost, jako velmi inteligentní bytost, která záměrně a systematicky hledá způsob, jak poškodit a znehodnotit *dobrou úrodu*, kterou připravuje Hospodář. Proti plánu Dobra existuje **skutečný plán Zla**, a ten má své přísluho-vače, které je možno jen velmi obtížně identifikovat alespoň potud, dokud se neukáže **skutečné ovoce** jejich působení.

Když služebníci zpozorovali, jak se nebezpečný plevel rozbujel, velmi je to pobouřilo. Snad ani pro tebe nebude obtížné vžít se do jejich pocitů. Nejrady by ihned skoncovali se vším, co je pohoršuje. Ale více než tato jejich horlivost může tě povzbudit klid a velkomyslnost Hospodáře. Plevel, který se objevil na poli, není pro něho žádným překvapením. Od počátku

s ním počítal. Zná velmi dobře svého Nepřítele i jeho způsoby, ale zná dobře i své *dobré semeno*. Nebeský Otec si je úplně jistý svou sklizní. Nemá důvod obávat se, že plevel zcela zničí jeho úrodu. Je dokonce v zájmu *pšenice*, aby za dané situace vyrůstala *spolu s plevelem*.

Kdyby do pole vstoupili služebníci, aby je očistili, mohli by poničit i mnoho dobré úrody. Přejde čas, kdy bude možno pšenici a plevel nejen velmi **dobře odlišit, ale i oddělit**, a pak s ní také přiměřeně naložit. Otcovo království navzdory Zlému se rozrůstá ve veliký *strom, takže přilétají ptáci a hnízdí v jeho větvích*. Jeho království jako *kvas všechno prokvasí*.

Je však zcela bláhové vykládat si Hospodářovu shovívavou trpělivost jako rezignaci, lhostejnost, která by zrovnoprávňovala dobré i zlé. Naopak. Stejně jako nenechává svou dobrou úrodu na pospas, nezapomíná ani na spravedlivou odplatu všech, kteří se pokusili ji poškodit. K čemu by *zaséval semeno*, kdyby neměl přijít čas *žní*? K čemu by mu byla úroda, kdyby byla znehodnocena plody zla? Očištění pšenice od plevelu a jeho definitivní zničení je zcela samozřejmou a logickou součástí jeho spásitelské ekonomiky. Realita *času žní* není nijak závislá na tom, zda ji právě většina přijímá, ignoruje nebo dokonce odmítá.

Ovoce Zlého vidí Pán především v *pokrytectví a pohoršení*. Pokrytectví je ona falešná maska, která skrývá pravou tvář zla, a snaží se vypadat jako vyrůstající *pšenice*. Pohoršení je každá škoda, která byla způsobena nebo mohla být způsobena Boží úrodě.

Ti, kteří by ti chtěli namluvit, že Ježíšova slova, tak jak ti je tlumočí jeho legitimní zástupci, nemáš brát doslova, že jeho měřítka už neodpovídají společenské realitě, že máš hledat pravdu sama v sobě, ti všichni ti ukazují, jak vypadá v praxi *pokrytectví a pohoršení* vzrůstající ze semene, které *zasíl člověk Nepřítel*. Zůstaň proto bdělá, Zlému nejde o nic jiného, než aby využil tvé ospalosti a zasel i u tebe jedovatý plevel. Pokud se mu to podaří, bude se ti dlouho zdát, že jsi to právě jen ty, u koho zraje ta pravá pšenice. Ta falešná sebejistota, která tě opanuje, je však jedovatým plodem *pokrytectví toho Zlého*. Rád by tě přivedl dokonce k tomu, abys mu pomáha-la v rozsévání jeho *pohoršení*.

(Pokračování na straně č. 5)

Velehrad víry

V pátek 5. července se moravský Velehrad zaplnil poutníky, kteří si zde spolu s našimi pastýři chtěli připomenout a oslavit svátek slovanských věrozvěstů sv. Cyrila a Metoděje, patronů devátého roku Desetiletí duchovní obnovy národa.

Genius loci

Velehrad je pojem, který s úctou vyslovují všechny slovanské národy a celá Evropa. Je to posvátné místo, na kterém se psaly významné dějiny našeho národa, především *dějiny víry*.

Každý poutník si na těchto místech uvědomuje, že tudy procházeli a hlásali evangelium našim předkům velcí apoštolové Slovanů, svatí Cyril a Metoděj. Je to země, která je posvěcena jejich kroky a jejich vírou, a také utrpením, které bylo spojeno s jejich posláním.

Sem přicházeli a přicházejí všichni biskupové, nástupci apoštolů, kteří zasedli na cyrilometodějském biskupském stolci, aby zde u pramene, který vytryskl na počátku našich národních dějin, prosili o požehnání pro naši zemi a věmost odkazu našich předků.

Máme ještě v živé paměti, jak toto místo miloval velký arcibiskup Antonín Cyril Stojan, a také události nedávné doby, zvláště pak pouť v jubilejním roce 1985. Na tomto místě také stanul nástupce apoštola Petra, papež Jan Pavel II. Bylo to 22. dubna 1990.

Moravský Velehrad je „*velehradem*“ víry. Není místem nějakého triumfalismu či okázalé demonstrace, přestože letošních poutníků bylo podle odhadů téměř na 40 000. Jen ten, kdo sem přichází a pokleká v hluboké pokoře, je ukryt v bezpečí tohoto „*velkého hradu víry*“.

Sem tedy připutovali i letos naši pastýři spolu se svým svěřeným lidem, aby se posílili ve víře, jak to vyjádřil ve svém pozdravu kardinál Miloslav Vlk, který řekl: „Nepřijeli jsme na manifestaci, ale do míst, kde jsou kořeny naší víry... Přicházím proto, abych se posílil vaší vírou a vy mojí.“

Zástupy poutníků přicházely od časného rána a zaplnily celé nádvoří před bazilikou. Také samotná bazilika byla zaplněna poutníky, kteří zde hledali útočiště před slunečními paprsky. Místo před tribunou bylo vyhrazeno pro kněze, kteří spolu s biskupy koncelebrovali slavnostní mši svatou.

Průběh letošní pouti

Letošní pouť začala již ve čtvrtek nočním bděním v bazilice Nanebevzetí Panny Marie. Program připravila Sekce pro mládež při ČBK a komunita Emmanuel. Po svědectvích živé víry mladých lidí a křesťanských písních hovořil v katechezi olomoucký arcibiskup Jan Graubner na téma evangelizace. Pak následovala adorace a po ní mše svatá, která začínala ve 24.00 hod. To už bylo v bazilice přítomno na dva tisíce mladých lidí. Tento zástup se po mši svaté vydal s rozžatými svícemi na nádvoří před bazilikou. Až do ranních hodin byla možnost tiché noční adorace v boční kapli.

Hlavní poutní mše svatá na prozatímní tribuně před bazilikou začala v 10.30 hod. slavnostním liturgickým průvodem od hlavního vchodu do baziliky. Mši svaté předcházela modlitba růžence, který se předmodlivaly sestry františkanky z Opavy.

Ve slavnostním průvodu nesl jáhen evangeliář, který položil na obětní stůl. Je to obvyklé liturgické gesto, avšak při této příležitosti byl tento symbol více než výmluvný. Vždyť právě s takovou úctou nesli před

víc než jedenácti staletími svatí Cyril a Metoděj našim předkům překlad evangelií do slovanského jazyka.

Hlavním celebrantem při pontifikální mši svaté byl pražský arcibiskup kardinál Miloslav Vlk. Spolu s ním sloužili slavnostní mši svatou ostatní biskupové českých a moravských diecézí a přítomní kněží. Mezi hosty byl apoštolský nuncius v ČR, arcibiskup Giovanni Coppa, katowický arcibiskup Damián Zimoň a banskobystrický světící biskup Peter Dubovský.

V obětním průvodu se mimo jiné nesly dopisy dětí adresované našim věrozvěstům. Akce byla připravovaná Katechetickým střediskem olomoucké arcidiecéze v rámci devátého roku Desetiletí duchovní obnovy. Dopisy dětí byly svázány do pamětní knihy a v liturgickém průvodu při této slavnostní mši svaté byly symbolicky položeny na oltář. Děti ve svých dopisech vyjadřovaly díky, chvály a prosby svatým Cyrilovi a Metodějovi.

Po mši svaté arcibiskup Jan Graubner posvětil základní kámen ambitů, které budou uzavírat celé nádvoří před bazilikou směrem od silnice.

Hlavním celebrantem při pontifikální mši svaté byl pražský arcibiskup kardinál Miloslav Vlk. Spolu s ním sloužili slavnostní mši svatou ostatní biskupové českých a moravských diecézí. Mezi hosty byl apoštolský nuncius v ČR, arcibiskup Giovanni Coppa, katowický arcibiskup Damián Zimoň a banskobystrický světící biskup Peter Dubovský.

Krásu slavnostní liturgie umocňoval svým zpěvem sbor Arcibiskupského gymnázia v Kroměříži.

Významná ocenění

Stalo se již tradicí, že při této slavnostní příležitosti uděluje ČBK Řád svatých Cyrila a Metoděje za významné celoživotní dílo duchovního významu. Letos toto ocenění obdržel za své básnické a překladatelské dílo spisovatel Ivan Slavík.

Děkovné uznání bylo zároveň uděleno také Karmelitánskému nakladatelství v Kostelním Vydří. Jak řekl olomoucký světec biskup Josef Hrdlička, je to ocenění „významné vydavatelské a distribuční činnosti, která

se výrazně podílí na duchovní obnově národa a církve“.

Také další odpolední program byl ve znamení kultury. Zpěvačka Eva Pilarová v něm vystoupila se sborem pražských premonstrátů.

Po tomto vystoupení následovala beseda s biskupy, kteří poté odjeli z Velehradu do Mikulčic na Valy, kde apoštolský nuncius Giovanni Coppa celeburoval mši svatou na místě významných archeologických nalezišť z doby Velké Moravy.

„Vaše pouť musí pokračovat...“

Zeptali jsme se jedněch manželů na jejich dojmy z letošní pouti. Odpověděli: „Pro množ-

Významná ocenění si odnášejí spisovatel Ivan Slavík a P. Jan Fatka, OCarm. za Karmelitánské nakladatelství v Kostelním Vydří.

ství lidí jsme sice téměř nic neviděli, stáli jsme hodně vzadu, ale jsme šťastni, že jsme zde mohli být. Jsme vděční pořadatelům, kteří toto prostranství dobře ozvučili, takže jsme všemu dobře rozuměli. Vracíme se povzbuzeni naší společnou vírou. Jsme šťastní a vděční Bohu, že nám dal dar víry. Bez ní bychom neviděli smysl svého života, nedokázali překonat to všechno těžké, co nás v životě potkalo.“

„Vaše pouť za svobodu musí pokračovat...“ řekl Jan Pavel II. na Velehradě při své návštěvě v roce 1990. – A naše putování pokračuje. Pro nás

Při hlavní pontifikální mši svaté zpíval sbor Arcibiskupského gymnázia Ave, který řídil Mgr. František Macek.

Myšlenka na neděli – pokračování ze strany č. 3

Zdá se ti, že utoneš v moři plevelu? Nepodléhej malomyslnosti ani při pohledu na množství zla. Tam, kde se rozmáhá hřích, tak ještě více se rozhojňuje milost⁽³⁾. Odvrát se se vši rozhodností od Zlého a všeho, čím se pyšní, a vrať se celým svým srdcem k Hospodáři. Jsi součástí jeho dobré úrody, proto ti poslal svého Syna, a to skrze nejčistší Matku, jejíhož Neposkvrněného Srdce se nedotkl ani stín zla. Jim zasvěť sebe i své ovoce. Oni bdí nad tvou dobrou

úrodou, i když je obklopena plevelem, protože chtějí, abys i ty zazářila jako slunce v Otcově království.

Pane, ty jsi Bůh milosrdný a milostivý. Jsi veliký a činíš divy, ty jediný jsi Bůh. Obrát se ke mně a smiluj se nad mnou⁽⁴⁾.

Bratr Amadeus

(1) Gen 1,30
(2) Mt 12,33
(3) Řím 5,20
(4) Resp. Žalm 86

Liturgická čtení – pokračování ze strany č. 3

To všechno mluvil Ježíš zástupům v podobenstvích a bez podobenství k nim vůbec nemluvil. Tak se mělo naplnit, co řekl prorok: „Otevřu ústa v podobenstvích, vypovím, co bylo skryté od založení světa.“

Potom rozpustil zástupy a šel domů. Jeho učedníci k němu přistoupili a prosili: „Vylož nám to podobenství o plevelu na poli.“ Odpověděl:

„Ten, kdo rozsévá dobré semeno, je Syn člověka, pole je svět. Dobré semeno jsou syno-

ZASTAVENÍ

Ivan Slavík

Nad létem jež stichlo nad vřavou v koruně lip nad křikem dětí z té strže na jejímž dně je země na prahu propasti tamtoho prázdna ve vesmíru a ve mně

Sedím u svého stolu jak před léty u jiného stolu ke svému životu přišroubován jak tehdy smutný až k smrti a opakován

Duše se ve mně pozvedá v ničem a o nic neopřená s pohledy po bříchách ptáků po letících semenech kytek sama v té závratné výši a tlaku můj Bože jen s Tebou Bez touhy po čemkoli bez žádosti lidské a bez výčitek

Slovany je započali před mnoha staletími svatí Cyril a Metoděj. Letošní pouť byla dalším mezníkem tohoto putování k věčnému „Velehradu víry“, Novému Jeruzalému. Tam již nebude nikoho, kdo pro množství zástupů neviděl „tvář v tvář“, a všichni budou naplněni hlubokým mírem v bezpečí hradeb Božího města. †

Záruka jednoty a pravdy

18. června 1996 tomu bylo 125 let, co 1. vatikánský koncil zevrubně popsal a vyhlásil nauku o postavení papeže v katolické církvi. Nad bazilikou sv. Petra tehdy propuklo prudké hromobití právě ve chvíli, kdy papež Pius IX. vyhlášoval konstituci *Pastor aeternus*, a tím ji uvedl v platnost. Prudká bouře znamenala pro některé protest samotné přírody, zatímco druzí v ní viděli hněv celého pekla.

Konstituce totiž obsahuje dvě důležitá dogmata, totiž o všeobecném primátu a o učitelské neomylnosti papeže.

Den nato se rozehrmela děla nad Rýnem: vypukla německo-francouzská válka, koncil se rozprchl na všechny strany, jeho dílo zůstalo torzem a muselo čekat až na 2. vatikánský sněm.

Všimněme si nejdříve obsahu konstituce *Pastor aeternus*. Ta učí, že Ježíš Kristus sám předal sv. Petru nejvyšší pastýřskou pravomoc nad celou církví a tento primát trvá dále u římského biskupa. O tomto nejvyšším pastýřském úřadu se zde praví:

Učíme a prohlašujeme, že římská církev z nařízení Pána má vedoucí pravomoc nad všemi ostatními církvemi a tato jurisdikční pravomoc, která je skutečně biskupská, je bezprostřední: jí jsou zavázáni pastýři a věřící všech ritů a všech stupňů a jsou jí jeden každý pro sebe stejně jako všichni společně hierarchicky podřízeni k poslušnosti v celé církvi rozšířené po celém světě, a to nejen ve věcech víry a mravů, ale také v takových záležitostech, jako kázeň a vedení, aby byla zajištěna jednotu i společenství téhož vyznání víry a církev Kristova byla jedním stádem s jedním nejvyšším pastýřem. Toto je učení katolické pravdy, od kterého se nesmí nikdo odchýlit, aniž by utrpěl škodu na své víře i na své spáse.

To nyní především znamená, že papež je nejvyšší zákonodárce, který může vydávat závazné zákony jak pro celou církev, tak pro její jednotlivé části. Silou své pravomoci může záko-

ny svých předchůdců nebo i koncilů zrušit nebo změnit, pokud se nevztahují na božský zákon nebo na pravdy víry. Je také oprávněn k autentické interpretaci církevních zákonů. Má také pravomoc svolávat, řídit a rozpustit všeobecný církevní sněm a potvrdovat jeho závěry.

Jeho pravomoc je ohraničena Božím zákonem, přirozeným zákonem a pravdami víry.

K nejvyšší zákonodárné pravomoci patří nejvyšší vláda v církvi. Na jejím základě může jedině papež zřizovat nebo rušit biskupství. Vybírá kardinály, jmenuje nebo potvrzuje biskupy a může v podstatě obsazovat všechny církevní úřady. Také řízení liturgie, blahověštění a svatořečení, udělování odpustků, potvrzování řeholních řádů a jejich stanov patří k papežské pravomoci. Také mu náleží nejvyšší správa veškerého církevního majetku a právo požadovat příspěvky pro potřeby správy a pro všeobecnou církev.

Tato práva vykonává papež v takovémto rozsahu jen v latinské církvi. Ve východních katolických místních církvích platí přiměřené tradované odchylky, i když i tyto papež výslovně připouští.

Výkon nejvyššího pastýřského úřadu vyžaduje také nejvyšší právo dohledu nad celou církví, kterou papež vykonává prostřednictvím nunciů a legátů.

Konečně je papež poslední instancí pro řešení stížností všech členů církve, kteří se cítí ve svých právech poškozeni.

Orgány pro výkon těchto úkonů jsou jednotlivé kongregace a úřady římské kurie.

Důležitá je také nejvyšší soudní pravomoc papeže. Jeho povinností je starat se o dodržování církevního práva a je současně nejvyšší odvolací instancí pro všechna rozhodnutí podřízených církevních soudů. Tuto pravomoc vykonává papež prostřednictvím nejvyššího soudního dvoru *Sacra Rota* a Apoštolské signatury.

Významná je také skutečnost, že papež zastupuje církev a její zájmy před světskými mocnostmi. Ve smyslu mezinárodního práva je papež zcela samostatnou právní osobností, která není nikomu jinému podřízena a může tak řídit světovou církev zcela svobodně. Toto právo mu náleží bez ohledu na lateránské dohody z r. 1929, podle kterých je papež hlavou suverénního státu Města Vatikánu.

Všechna tato práva se odvíjejí od plnosti duchovní moci spojené s úřadem Petrova nástupce.

Tímto vymezením univerzálního jurisdikčního primátu jsou definitivně odmítnuta taková pojetí, která – na př. v pravoslaví na východě či v episkopalismu a galikanismu na západě – přiznávají římskému biskupu jen určitou čestnou prioritu, nikoliv však pastýřskou pravomoc. Tak se také prokázalo, že představa papeže jako nějakého generálního tajemníka křesťanských církví je zcela vyloučená.

Naopak takto načrtnutým jurisdikčním primátem je vyjádřeno a vystiženo to nejpodstatnější na papežském úřadě, totiž jeho

nejvyšší učitelská autorita a papežův neomylný učitelský úřad.

V této souvislosti učí 1. vatikánský koncil ve 4. kapitole konstituce *Pastor aeternus* doslova toto: *Když římský biskup hovoří ex catedra, tj. když rozhoduje z moci svého úřadu jako pastýř a učitel všech křesťanů silou své nejvyšší apoštolské autority, že určitá nauka ve věcech víry nebo mravů je závazná pro celou církev, pak požívá silou jemu ve svatém Petru slíbené Boží pomoci oné neomylnosti, kterou chtěl božský Spasitel vybavit svou církev při definování nauky ve věcech víry a mravů. Proto jsou takové definice římského biskupa neomylné samy o sobě, nikoliv na základě souhlasu celé církve.*

Při podrobném a pozorném čtení tohoto textu je zřejmé, že celá řada zbytečně vznesených námitek proti tomuto učení víry vyznívá naprázdno. Nemůže být na př. ani zdaleka řeč o tom, že by se zde tvrdilo, že papež nemůže hřešit, že se nemůže dopustit žádné chyby, že všechny jeho výroky jsou pravdivé atd.

Naopak koncil omezuje neomylnost papeže výlučně pokud jde o obsah na nauku týkající se víry nebo mravů, a pokud jde o formální stránku na výslovné prohlášení *ex catedra*. K tomu říká koncil toto: *Papež se musí při tom výslovně odvolat na svou nejvyšší autoritu a obrátit se svým výrokem na celou církev.*

Jedině při dodržení těchto kritérií může jít o neomylné, a tedy také neměnitelné rozhodnutí. K tomu náleží dodat, že se tu odvoláváme na Boží pomoc, která byla příslibena sv. Petru. Nejedná se tedy při vyhlášení *ex catedra* o nějaký dogmaticko-tvůrčí akt papeže, nýbrž o Boží záruku, že evangelium Ježíše Krista je chráněno proti falešnému bludnému výkladu.

Tolik 1. Vatikánský koncil
(Pokračování)

Mariánské oázy ve světě – Polsko

Hora Sv. Anny

Milostná socha má výšku jen 66 cm. Je dílem neznámého umělce, který ji vyřezal z lipového dřeva pravděpodobně v polovině XV. století.

Z pohledu historika umění má vysokou uměleckou hodnotu. Z tváře a pohledu sv. Anny vyzařuje neobyčejná dobrotivost. Dojímavá srdečnost se zračí také v obličejí Ježíška a Panny Marie. Středověký obyčej sloučit v jediné soše všechny tři postavy, sv. Annu, Marii i Ježíše je pokusem ukázat výtvarným způsobem na svazek sv. Anny, Neposkvrněného Početí Panny Marie s vtěleného Slova. Proto poutníci, kteří přicházeli uctít sv. Annu, obraceli se také k její nejsvětější Dceři a božskému Vnuku.

Socha byla ve vlastnictví rodiny Kochtických. Kolem r. 1620 předal sochu k veřejnému uctívání starosta Mikuláš Kochticki, a to na přání své manželky Anny Marie, rozené Maltycové.

Stavba chrámu souvisí s příchodem františkánů, kteří zde zahájili své působení v r. 1657. Přišli na Chelmskou horu z Gliwic. Jejich pastorační práce mezi poutníky se záhy významně projevila ve vzrůstu jejich počtu. Stavba goticko-barokního chrámu byla zahájena r. 1673. V r. 1781 byl kostel přestavěn (poslední renovace se uskutečnila v letech 1958–1960).

Vzhledem k rostoucímu přívalu poutníků bylo dále navrže-

Hora Sv. Anny (Chelmská hora) se nachází mezi Gliwice-mi a Opolem. Byl zde zřízen již v XVI. století františkánský klášter, původně dřevěný, koncem XVIII. století přeměněný na zděný. Hora Svaté Anny se nazývá „Perlou Slezska“. Svatá Anna samotářetí zde drží na pravém lokti vnuka Ježíše a na levém neposkvrněně počatou dceru Pannu Marii.

no, aby zde byla zahájena výstavba sakrálních objektů podle zebrzydowského vzoru. Stavby se ujal architekt Domenico Signo. V r. 1714 bylo dokončeno 33 kaplí Umučení Páně, mezi nimiž jsou také tak zv. „stezky P. Marie“. V r. 1760–1764 byly vystavěny další čtyři kaple. Od r. 1764 se zde koná pravidelně každoročně kalvarská pobožnost nazvaná „Nový Jeruzalém neboli Kalvárie celé-

Pohled na nádvoří před kostelem na Hoře Sv. Anny

ho utrpení Pána Ježíše“ (vydáno poprvé ve Vratislavi r. 1767 v polské a v německé verzi). Místo se dále rozvíjelo až do r. 1941. Na začátku tohoto století byl přebudován klášter, zřízena nová křížová cesta (1912–1914), v letech 1929–1938 byl postaven velký poutní dům pro poutníky. V r. 1941 zabrali objekt nacisté. Socha byla tajně odnesena a vrátila se na své místo v r. 1945. V r. 1961 bylo zde celé Opolsko slavnostně zasvěceno Panně Marii a sv. Anně. Zasvěcení provedl biskup František Jop. V kostele je umístěno množství votivních darů, které jsou výrazem úcty a vděčnosti za četná vyslyšení. Sochu slavnostně korunoval biskup Karel Augustin z pověření kardinála Jiřího Koppa 14. 9. 1910.

Během celého 500letého trvání sehrávalo toto poutní místo významnou roli v integraci polského a německého etnika. Od r. 1861 až do r. 1939 se zde konávaly společné polsko-německé pouti.

V meziválečném období se rozmáhaly také každoroční společné diecézní pouti. Velkou oblibu si získaly tzv. prosebné dny: mužské a ženské mládeže, dny nevidomých, hluchoněmých, dny chrámových sborů a dny rómské populace. Ročně zavítá na Horu sv. Anny více než 1 milión poutníků.

I v nejpohnutějších dobách byla Hora Sv. Anny a s ní spojená Kalvárie místem naděje a vítězství, odkud se zbožnost rozlévá do širokého okolí.

V r. 1983 se tomuto poutnímu místu dostalo neobyčejného vyznamenání. Navštívil je papež Jan Pavel II., a to v souvislosti s jubileem Jasně Hory u Čenstochové, která, jak sám řekl, má svůj původ ve skutečnosti v piastovském Slezsku. Na setkání s ním přišlo tehdy

Z dopisu čtenáře

Vážená redakce,
dne 13. června t.r. jsem dostal doporučeně na adresu Jan Bala-bán, Okrouhlá 16, 625 00 Brno Manifest důstojnosti lidské bytosti a její svobody s 25 podpisy. Je dobré, že podobné iniciativy podporujete. Nedůležitější bude, aby rodiče 1) dobře zvládali své výchovatelské poslání; 2) uměli hájit svá výchovatelská práva důstojně i nekompromisně vůči masmédiím i škole. To je naše vnitrocírkevní záležitost a nezdá se mi, že tu je již vše v pořádku.

Srdečně zdraví

PhDr. František Vavruška

Milostná socha je dílem neznámého umělce, který ji vyřezal z lipového dřeva pravděpodobně v polovině XV. století.

700 000 poutníků z opolské diecéze i z dalších míst celého Polska. Při slavnostních nešporách se pak konala korunovace obrazu Panny Marie Opolské.

Hlavní pouť spojená s odpustkou se koná na svátek Nanebevzetí Panny Marie 15. srpna a na svátek Povýšení sv. Kříže 14. září a o svátku sv. Anny 26. července.

V blízkém okolí je 15 dalších mariánských poutních míst, z nichž nejvýznamnější jsou Opole a Gliwice.

-IŠ-

Za to, aby tvůj život byl dobrý a šťastný

Letos si připomíná moravské poutní místo Jesenec se svým kostelem zasvěceným svatému Liborovi, biskupu Cenomanskému, třísté výročí svatoliborských poutí. Ve farní kronice se uvádí: *O životě svatého Liboria, o dívech a zázracích, které se udály v jeho kapli v Jesenci, psalo se již v r. 1696 v publikaci »Zlatý prsten« a v knížce, která v té době vyšla v Olomouci pod názvem »Duchovní náprstník rozličným drahým kamením modliteb a pobožností zdobený, s výpisem životopisu sv. Liboria a jeho divů a zázraků, stavších se v jeho kapli v Jesenci«.*

Životopis sv. Libora

Svatý Libor se narodil počátkem 4. století ve Francii v městě Cenomann. Už jako malý chlapec byl zbožný, tichý, mírný, ke všem přívětivý. Stal se knězem a ve 34 letech biskupem. Svědomitě plnil příkázání: miluj Boha nadevšecko a bližního svého jako sám sebe. Sloužil nemocným, těšil zamoučené, navštěvoval opuštěné. Zakládal také kostely a rád kázal slovo Boží.

Zemřel kolem r. 397 a byl pohřben v chrámu sv. Petra a Pavla v Cenomannu. V r. 836 byly jeho ostatky převezeny do Paderbomu ve Vestfálsku. Při převážení ostatků došlo k zázračným uzdravením. Svátý Libor byl nazýván divotvorným lékařem.

Na jeho přímlovu bylo mnoho prosících zbaveno neduhů duše i těla.

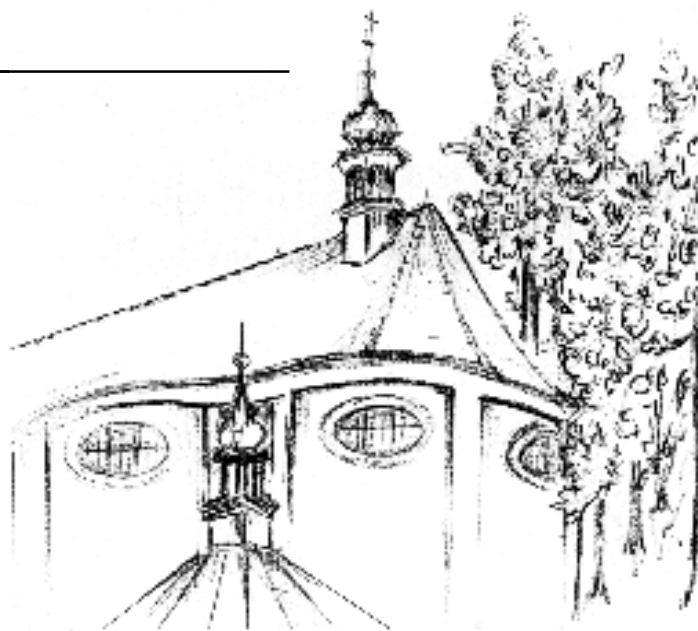
Úcta ke sv. Liborovi

Úctu k svatému Liborovi přinesla do naší země, zvláště na Moravu, paní Zuzana Kateřina Liboria ze Zástřizlů, rozená Prakšická, dědičná paní na panství jesenském, boskovickém, malenovickém a svatobořickém.

Ve své nemoci se obrátila s prosbou ke sv. Liborovi a slíbila, jestliže se uzdraví, postaví na poděkování v Jesenci kapli k jeho počtě. Svůj slib splnila a poutní kapli nechala postavit v r. 1672 pod kopcem Horka nad pramenem, kterému přisuzovala uzdravující sílu.

Před svou smrtí (†1691) zabezpečila majitelka panství stavbu kostela velkým odkazem celého jesenského statku. Statek Jesenec odevzdala premonstrátskému klášteřu v Zábřovicích. Při kapli pak bylo založeno Bratrstvo svatoliborské, mělo na tisíce členů a kvetlo až do našeho století.

Obliba tohoto poutního místa se rychle rozrostla, zvláště poté, kdy na přímlovu sv. Libora

Poutníku svatoliborský, který jsi připutoval s plnou důvěrou, věz, že je to místo odměňované zázraky, jež sice nepůsobí ani obraz sv. Libora, ani osvěžující voda z jeho pramene, avšak Bůh jich může použít k zázraku i na tobě, at' jsi mdlý tělesně nebo duchovně.

Za jaký zázrak bys měl prosit?

Za to, aby tvůj život byl dobrý a šťastný.

(ThDr. B. Zlámal)

došlo k mnoha zázračným uzdravením.

Jesenská farnost

Jesenská farnost s přifařenými vesnicemi Dzbelem, Ponikví a Ladínem byla zřízena teprve v r. 1784 vyfařením z farnosti konické. Duchovní správa byla však v Jesenci už od r. 1690, kdy tehdejší majitelka panství – paní Zuzana Kateřina Liborie ze Zástřizlů – věnovala Jesenec kostelu Panny Marie ve Křtinách s povinností, aby premonstrátský zábrdovický klášter, jemuž Křtiny patřily, udržoval při kapli sv. Liboria v Jesenci pravidelné bohoslužby. Křtinský farář byl povinen putovat na svátek sv. Libora (23. 7.) s procesím do Jesence.

Kaple sv. Libora stála nad pramenem, který tryskal pod zámkem, tedy na místě dnešní vodní kapličky. Kaple však byla mnohem větší a vyšší – jednopatrová, jak ji můžeme vidět na barokní rytině uničovského mědirytcce Ignáce Zeidlera. Po zrušení zábrdo-

vického kláštera byla v Jesenci zřízena lokálie, povýšená r. 1843 na faru. Prvním duchovním správcem se stal zábrdovický premonstrát Antonín Štěřba, rodák z Jevíčka.

Kostel sv. Libora

Barokní kostel sv. Libora v Jesenci byl postaven z odkazu paní Zuzany Kateřiny Liborie Prakšické ze Zástřizlů a jejího manžela Jana Bohuše Václava ze Zástřizlů. Stavbou byl pověřen zábrdovický premonstrát opat Engelbert Hájek.

Nad portálem kostela je věnování budovy s označením jejího vzniku (1710) s chronogramem: „Magno liberatori Divo Liborio episcopo.“ (Velikému vysvoboditeli svatému Liborovi – biskupovi.) Pod chronogramem jsou dva pěkně provedené znaky: vlevo Zástřizlů a Zuzany Kateřiny Liborie ze Zástřizlů se třemi lilijemi, vpravo pak opat s infulí a berlou a počátečními písmeny jména

stavitele Engelberta Hájka. To je vyjádřeno i pod znaky: „Hoc pri-mus assignate isto aedificate.“ (Tento nejprve připravil, onen postavil.)

Základní kámen ke stavbě kostela byl položen v r. 1711. Hrubá stavba byla dokončena v r. 1714. Vnitřní výzdoba se pak protáhla do dalších let a byla dokončována za dohledu opata Bartolicea.

Stavitelsky patří jesenský kostel mezi vzácné stavební památky oválného půdorysu, který k nám přišel z Vídně. Vznosná stavba ukazuje na velkého mistra. Soudí se, že jím mohl být Giovanni Santini, jeden z největších barokních mistrů italského původu, usazený v Praze.

Základním půdorysným obrazem jesenského kostela je elipsovitý ovál, jehož podélná osa měří 27,14 m a příčná 11,7 m. Elipsa je protažena v půlkruhové kněžiště a pravouhloú prostoru kůru. Klenba spočívá na čtyřech mohutných pilířích posazených na zúžené části elipsy. Průčelní stěna vyběhá ve zprohýbaný štít členěný dvěma zastřešenými římsami. Je nesena dvěma šestibokými pilíři. Architektonická stavba chrámu navozuje v návštěvníku kostela pocit míru a bezpečí, jako by se ocitl v rozevřené Boží dlani.

Chrám je zajímavý i tím, že nemá hlavní věže. Byl zřejmě bez věže navržen, protože vysoká průčelní zeď by převýšila pozadí nevysokého kopce Horky a porušila tak jeho dominantu v kraji. Tento citlivý odhad ukazuje na umělce vysokých hodnot.

Protože kostel neměl věž, byly původní dva zvonky o hmotnosti 45 kg a 32,5 kg umístěny v malé vížce ve střeše. Další zvon byl pořízen až v r. 1923 ze sbírek věřících. Vážil 25 kg a zhotovil jej Gustav Oktavián v Broumově.

Čtvrtý zvon byl převezen do Jesence v r. 1986 z Ostravy – Kunčiček. Není ze zvonoviny, ale pouze z litiny, proto ani jeho cena nebyla příliš vysoká: 1500 Kčs. Je zavěšen na kovové konstrukci za presbytářem kostela v parku, asi 3 m nad zemí. Pohon je elektrický, časovaný na určité hodiny. Byl posvěcen 3. května 1989 Mons. Josefem Vranou, biskupem, a to při příležitosti svěcení obětního stolu. Obětní stůl, který zdařile ladí s barokním mobiliářem, vytvořil místní kameník, jesenský rodák, Josef Kadlec.

Hlavní oltář

Hlavní oltář kostela sv. Libora je barokní umělecké dílo neznámého mistra. Řezbář dal dřevěné-

mu oltář tvar rozhrmutého červeného baldachýnu nad kamenným stolem oltáře.

Sochařská výzdoba je jednotná kromě dvou andělů po stranách svatostánku. Ti pocházejí od jiného sochaře a byli sem pravděpodobně přidáni později. Svatostánek je zdoben vypuklou řezbou znázorňující Poslední večeři Páně. Nad svatostánkem je umístěn vzácný obraz holandského malíře Antonína Schoona – Janse. Představuje ženu, která prosí sv. Libora. Obraz je v zaskleném rámu, v němž je zavěšeno několik zlatých a stříbrných penízků – záslibných darů vděčných poutníků.

Oltářní obraz i skulptury doplňuje mohutné zaoltář s velkým obrazem sv. Libora. Pojetí oltáře i plochy za oltářem je jednotné. Ze svatostánku – s živým Tělem a živou Krví Ježíše Krista pod způsoby chleba a vína – tryská deseti paprsky Boží víra. Tato víra prostupuje obraz, to znamená, že prostupovala i život svatého Libora a obracela pohled jeho očí k Nejsvětější Trojici, zvláště pak k druhé Božské osobě, k Božimu Synu. Ten jako člověk přinesl víru na tuto zem a při zázraku říkal: „Staň se ti, jak jsi uvěřil.“

Tuto velkou víru měl i sv. Libor, a proto k němu vzhlíží žena s dcerou, aby uzdravil jejich hocha, kterého trápí ledvinové nebo žlučové kaménky. – Celé toto tajemství víry odměňované zázrakem, je zahaleno do měkkých záhybů červeného baldachýnu, který drží dva andělé, plní života a radosti. Zlatá a červená barva baldachýnu znamená víru a lásku.

Na velkém obraze za oltářem ukazuje malíř Karel Haringer potřebu víry v Boha a potřebu osobné modlitby k Bohu. Svatý Libor se tu přimlouvá za nemocné. Pomocí dosahuje na přímlovu Matky Boží u Tří Božských osob.

Hlavní oltář kostela sv. Libora v Jesení

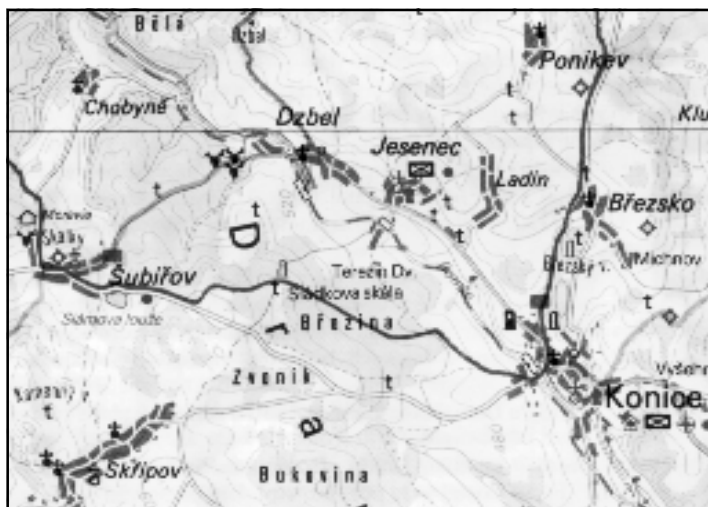
Po stranách tohoto velkého obrazu, do bohatě řezaného a zdobeného rámu, jsou umístěny dvě překrásné postavy Víry a Lásky. Víra drží kříž a knihu Písma svatého. A protože za ní drží andělíček papežskou korunu – tiaru, je to postava Víry apoštolské – katolické, založené na sv. Petru a jeho nástupcích.

Postava Lásky objímá levou rukou dítě a pravou vysoko pozvedá hořící srdce. Láska je dcera čínorodé víry. Je to obraz mateřské a rodinné lásky, zároveň však také lásky milosrdné – Charity – která se stará o cizí krev, o cizí lidi.

Nad velkým obrazem nejvýše – v oválu – se vznáší zlatá monstrance s bílým Chlebem. Představuje projev Božské lásky, která tu na zemi živí a posiluje naši víru a lásku. Představuje chléb potřebný všem pozemským poutníkům.

Je to výmluvný symbol. Tím skutečným uzdravujícím pramenem není voda, která zde vyvěrá, ani obraz svatého Libora, ani Libor sám. Je to Ježíš ve svátosti eucharistie. Ti, kteří byli uzdraveni na přímlovu sv. Libora, byli uzdraveni v Ježíšově jménu a jeho mocí. Svatý Libor, tak jako za svého pozemského života – i dnes v tomto poutním chrámě ukazuje na Ježíše. U něho se přimlouvá za spásu i zdraví všech, kteří přicházejí a s modlitbou na rtech poklekají v tomto chrámě.

(Zpracováno podle knihy Poutní místo Moravy – kostel sv.

Vesničku s poutním kostelem svatého Libora naleznete na silnici, která směřuje z Konice směrem na Chornici a dál na Moravskou Třebovou

Věčné zatracení

(Ne právě populární biblické poselství)

Kázání o pekle vyšla skoro úplně z módy. Nekáže se o tom, v co bychom už opravdu raději nechtěli věřit. Cožpak skutečně existuje peklo? Může dobrotivý Bůh poslat hříšníka, který nekajicně zemře v těžkém hříchu, tedy nechtěl se obrátit, do věčného zatracení?

Podle mého pozorování existují, pokud jde o věčné zatracení, tedy o peklo, hlavně tři postoje.

Peklo se popírá

Ve své suverénní **osvícené sebejistotě** jsme se mezi jiným přece také **rozloučili s ďáblem**. K tomuto tvrzení mají sklony mnozí, kteří se počítají mezi „osvícené“. Ďábel se změnil spíše v „čerta“, a ten se u nich vyskytuje už jen v pohádkách, několika vtipech nebo silných výrezech.

Stanovisko svatých

Docela jiný postoj zjistíme u **svatých**. (Neznám jedinou výjimku!) Svatí se na věčné zatracení dívali jako na strašlivé ohrožení, které je třeba brát naprosto vážně. Proto přijímali jako skutečnost slova horského kázání: „Je pro tebe lépe, aby zahynul jeden z tvých údů, než aby se celé tvé tělo dostalo do pekla“ (Mt 5,30).

Právě také **svatí kněží** si připomínali – jak ukazuje duchovní literatura – jiná slova Pána z horského kázání, určená právě jim: hovoří se tu o „spolupracovnících Kristových“ a jejich odpovědnosti. Při soudu nebude božský Soudce hodnotit jejich zbožné výroky, ale obsah jejich vlastního života: „**Oni pak řeknou, Pane, Pane, což jsme v tvém jménu neprorokovali a nevymlítali zlé duchy a ve tvém jménu neučinili mnoho mocných činů? Pak, říká Ježíš, jim prohlásím: Nikdy jsem**

vás neznal. Jděte ode mne, kdo se dopouštíte nepravostí.“

Potlačování

Třetí postoj je dnes určitě nejčastější: **potlačování**. Peklo **nesmí** být tématem. Je lépe o něm pomlčet. Pokud by se katecheta nebo katechetka „opovážili“ mluvit o pekle a věčném zatracení, u mnoha katolických společenstev by tím riskovali brzkou ztrátu zaměstnání. A my, kněží? Opisueme nemilá slova ďábel a peklo „přiměřenějšími výrazy“, aby nás snad v nejlepší případě nenařkli ze středověké zaostalosti, a to s plným souhlasem osvícených teologů, kteří se přizpůsobili době a kteří se dnes dávají stále více slyšet.

Jistá forma teoretického potlačování spočívá podle mého názoru i v tom, že kvůli jednoznačným teologickým výpovědím tu není snaha peklo jen tak demytologizovat. Chytří teologové jsou si dobře vědomi, že když začneme v něčem popírat svěřené učení církve, může brzy začít kolísat i ostatní nauka církve. Proto peklo a zatracení není v zásadě popíráno, ale zastává se líbivé mínění, že přece jistě je a zůstává **prázdne**.

Svatí, kteří mají mystické zkušenosti s demony (farář z Arsu), se zjeveními Panny Marie (Bernardeta Soubirous) nebo s anděly a svatými (Arienne von Speyr, děti z Fatimy), jsou racionalistický-

mi teology považováni za prostoduché věřící, neškodné snilky, nebo se jejich zkušenosti prostě zařadí „do oblasti **parapsychologie**“. Tím je každá nadpřirozenost buď zásadně (s takřka „dogmatickou“ jistotou) popřena, nebo aspoň důkladně zpochybněna. Odtud také pramení u mnohých odmítavý postoj k tzv. „soukromým zjevením“.

Námítka, kterou je třeba brát vážně

Je tu ovšem nejvážnější námítka, kterou je nutno brát vážně, a to je námítka proti **věčnosti** zatracení. Uvádějí ji i někteří seriózní teologové s odvoláním na Pavlova slova z prvního listu ke Korintským (15,25n): „Kristus musí vládnout, dokud mu Bůh nepoloží pod nohy všechny jeho nepřátele. Až mu bude podřízeno všechno, pak se i sám Syn podřídí tomu, kdo mu všechno podřídil, **aby byl Bůh všechno ve všech.**“

Origenes užíval pojmu „apokatastasis“ (vykoupení všech), který se vyskytuje ve Skutcích apoštolů (sv. Lukáše) a to z úst sv. Petra. Petr mluvil po uzdravení chromého od narození před Krásnou bránou v Jeruzalémě a říkal: „Čiňte pokání a obraťte se, aby byly smazány vaše hříchy, a tak přišel čas Hospodinův, čas odpočinutí, kdy pošle Ježíše, Mesiáše, kterého vám určil. On zůstane v nebi až do chvíle, kdy bude všechno obnoveno (apokatastasis), jak o tom Bůh od věků mluvil ústy svých svatých proroků“ (Sk 3,19–21).

Origenes a také někteří Otcové církve, jako Řehoř Nazíánský, Řehoř Nicejský, ve středověku např. Alarich z Beny a v novější době především Schleiermacher spekulují o slovech apoštolských knížat Petra (Sk 3,21) a Pavla

(I Kor 15,25 a násl.) a vykládají je ve smyslu **vykoupení všech** (apokatastasis), k němuž dojde, když už skončí čas.

Svatý otec Jan Pavel II. se ve svém rozhovoru s novinářem Messorim zapsaném v knize „Překročit práh naděje“ vyjadřuje i k těmto spekulacím. V žádném případě však ani náznakem nepopírá existenci pekla. V podstatě to nedělali ani sv. Petr, ani sv. Pavel. Ve druhém listě ke Korintským nabádá Pavel: „**Vždyť se všichni musíme ukázat před soudným stolicem Kristovým, aby každý dostal odplatu za to, co činil ve svém životě, ať dobré či zlé.**“

Vážnost věčného zatracení vysvítá např. i ze slov podobnosti „**o boháči a chudáku Lazarovi**“ (Lk 16,19 a násl.) a vešla do povědomí církve. Důrazně je to vyjádřeno v 13. kapitole Matoušova evangelia: **Syn člověka pošle své anděly, ti vyberou z jeho království každé pohoršení a každého, kdo činí nepravost, a hodí je do ohnivé pece; tam bude pláč a skřípění zubů.** (Mt 13, 41–42) a podobně: „**Služebníka neuzitečného vyhodte do tmy, tam bude pláč a skřípění zubů**“, nebo v téže kapitole: „**Ti půjdou do věčných muk, spravedliví však do věčného života**“ (Mt 25,46). Hluboká vážnost, kterou tváří v tvář poslednímu soudu byla prodchnuta prvotní církev, je, zdá se mi, nejnaléhavěji vyjádřená v listu Židům: „**Jestliže svévolně hřešíme i po tom, když jsme už poznali pravdu, nemůžeme počítat s žádnou obětí za hříchy, ale jen s hrozným soudem, s žarem ohně, který stráví Boží odpůrce**“ (Žd 10, 26–27). Pak se uplatňují ona strašná slova: „**Je hroznmé upadnout do rukou živého Boha** (jako nekající hříšník).

Teologicko-filozofické spekulace

Spekulace, která je nic víc, než spekulací, ale ještě nepřehlídí strašnou vážnost věčného pekelného trestu, spočívá v tom, že slovo „**věčný**“ je chápáno podobně, jak je tento výraz často chápán biblicky, totiž „**pokud je slunce na nebi a měsíc osvětluje noc**“. Podle toho bychom „**věčný**“ mohli interpretovat jako takřka „**věčné časy**“ s tím, že čas jednou pomine. **Věčný Bůh je však mimo čas. U něho je věčné Ted’.**

Proto bychom mohli filozoficko-teologicky spekulovat, že pak, až přestane existovat tvorstvo se svým časem a prostorem a všechno pomine („**Nebe a země pominou**“), skrze Krista **všechno** na zemi jako „**dokonalé nové stvoření**“ vejde do věčnosti Boží bez času a prostoru. „**Pak bude Bůh všechno ve všech**“ (I Kor 15,28). Ale i při těchto spekulacích je třeba pamatovat, že se zásadním způsobem rozlišuje možnost rozsudku při prvním soudu, který následuje bezprostředně po pozemské smrti: na jedné straně lidé, kteří musí odpykat své hříchy a časné tresty za ně **na místě očistování** (očistec), ale smejí s jistotou doufat, že dříve či později (naše pojmy o čase už neplatí!) dojdou patření na Boha (v nebi), a na druhé straně lidé **věčně zatracení**, kteří, pokud trvá čas, **nemají naději**, že by kdy byli vysvobozeni z pekla. Ale zanechejme raději všech spekulací.

Můžeme tedy shrnout:

1. Křesťanská naděje

Nám všem je darováno a uloženo především hlásat evangelium radosti a důvěry, **protože Kristus zemřel za všechny**. V nebi panuje radost nad každým hříšníkem, který se obrátil. **Každý člověk je povol-**

án podílet se na věčném životě v Bohu. Ježíš nám nenakládá těžké břemeno. „Mé jho je sladké, mé břímě je lehké.“ Jako slabí lidé můžeme padnout tisíckrát, naše hříchy mohou být jako šarlat, Bůh je **vždycky** ochotný nám odpustit, **jestliže se obrátíme a litujeme svých hříchů**. Kdybychom však přesto v zatvrzelé zlobě trvale „**hřešili proti Duchu svatému**“, bránili bychom tím Bohu obrátit k nám svou výkupnou milost. **Sami** se tak vzdalujeme slitovné Boží lásce, která přece chce zachránit všechny lidi.

2. Realita věčného zatracení

Existuje peklo? Existuje věčné zatracení? **Ano, peklo existuje!** Kdo si se sebejistou pýchou a posměchem myslí, že tuto otázku rozhodl jinak podle svých „**výmyslů**“ (srov. 2 Kor 10,5), dostane po své pozemské smrti strašlivou odpověď „**druhou smrtí**“ (sv. František), pokud zemře nekajicně v nepřátelství s Bohem. V Lukášově horském kázání se říká o těchto posměvačích: „**Běda vám, kteří se teď smějete: budete truchlit a plakat.**“

3. Nejposlednější naděje

Vždycky však lze doufat, že v hodině smrti mnohého posměváčka přejde smích, a pak Boží milostí a zásluhami svatých a bližních, kteří se za něho modlili, ještě může vykonat **akt lítosti. Fatimská modlitba**, kterou při modlitbě růžence mnozí připojují ke „**Sláva Otci...**“, vyjadřuje velkou důvěru, aniž by oslabovala vážnost pekelného trestu:

„Ó můj Ježíši, odpusť nám naše hříchy, uchráň nás pekelného ohně, přiveď do nebe všechny duše, zvláště posíme za ty, které tvého milosrdenství nejvíce potřebují.“

SKS 16/96

Dopis nemocným –

červenec 1996

Drazí nemocní,

jsou prázdniny a večery bývají vlahé dlouho do noci. Snad právě v některý takový večer si najdete chvíli i pro mne.

Když jsem listovala v červencovém kalendáři, tak mi padl do oka svátek sv. Maří Magdaleny. Mám ji velice ráda. Víte proč? Protože Maří Magdalena byla veliká kajicnice. Když uslyšela Ježíšova slova, pochopila, že nemůže žít dál tak jak žila a že jediné on je Cesta, Pravda a Život. S pláčem mu padla k nohám, neohlížela se na to, co tomu řeknou lidé, nedbala na lidské ohledy, ale šla za Ježíšem.

Moji drazí, jak často právě tyto lidské ohledy nám brání, abychom neudělali totéž. Jak se bojíme, stydíme. Dokonce i před Pánem! Kolikrát jsem slyšela poznámku: „**Celý život jsem se o Boha nezajímala a teď, když je mi zle, mám za ním jít? Vždyť by mě musel vyhodit.**“

Ano, kdyby byl jako my – lidé, určitě by to udělal. Jistě si dovedete živě představit takovou situaci. Člověk, který nás léta lhostejně přehlížel, ignoroval, zesměšňoval nebo i urážel, najednou třeba onemocní a chtěl by se smířit. V prvním okamžiku by možná většina z nás měla chuť mu všechno vrátit i s úroky, odmítnout ho. Protože to jsme celí my – ubozí, slabí. Jenže nikdy nesmíme své lidské představy spojovat s Bohem.

Ježíš, i když žil jako člověk zde na zemi, vždycky byl Bůh a to je Láska! Láska, která odpouští, Láska, která nás miluje takové, jací jsme a která dává pokoj a mír. Tomu Ježíš učil a k tomu nás vede. Tolik touží, aby nás mohl naplnit svou radostí, ale naše svobodná vůle – výsada,

kteřou dal lidstvu při jeho stvoření, ho nutí čekat. Čekat na ten sebenepatrnější náznak z naší strany, že po něm toužíme. Teprve potom může přijít a zasáhnout.

Většinou to všichni dobře víme a přece tak mnozí z nás váhají učinit ten rozhodný krok. Proč? Největší překážkou tu bývá naše pýcha, uražená ješitnost, dotčena samoláska. Já – a přiznat své slabosti? Že jsem u konce svých sil?

Velice pěkně to rozebírá Lucien Jerphagnon ve svých Modlitbách pro nesnesitelné dny, kde říká:

Pane, dnes večer je všechno špatné. Nemyslel jsem si to o sobě. Co mě mrzí, je vlastně... že teď už o sobě nemohu mít tu krásnou představu, kterou jsem si pozvolna vytvořil.

Pane, chci už přiznat jen to, že co mě nejvíc tíží, je rozklad mé sebelásky. Víím, není to krásné, ale chci Ti to raději dobrovolně přiznat. Říci Ti otevřeně: má lítost není docela čistá. Ach, jistě lituji svých chyb.

Čeho však lituji především – to jsem já. Mé Já, o kterém jsem se domníval, že je mohu změnit. Mé Já, kterým jsem si sám chtěl prokazovat čest.

Odpusť mi, Pane, že jsem miloval víc sebe než Tebe, že jsem Tě odsunul na druhé místo, dokonce i ve své lítosti.

Dej mi milost, abych před Tebou směle vyznal, že jsem hříšník a netvářil se přítom jako uražené dítě.

Dej mi své odpuštění! Prosím Tě o to. Odpusť mi mé chyby, ale také mou zraněnou pýchu.

Sestra Pavla

Můj život byl darován Bohu a této zemi

Tento text byl předán před dvěma lety P. Christianem de Chergé, převorem z Notre-Dame de l'Atlas, jeho rodině, v zalepené obálce s ručně napsanou poznámkou: „Když SBOHEM hledí tváří v tvář...“ a se vzkazem, aby ji otevřeli až po jeho smrti.

24. května příbuzní P. de Chergé poté, co otevřeli obálku, usoudili, že obsah tohoto textu přesahuje rodinný rámec; pro časopis La Croix řekli: „Nechceme komentovat tento dopis, on sám dostatečně jasně svědčí o působení řeholníků v Atlasu. Byl napsán mezi 1. prosincem 1993 a 1. lednem 1994, daty, které ohraničují první návštěvu GIA v klášteře.“ Členové této teroristické islámské organizace sedm trapistů později brutálně zavraždili.

„Kdyby se mi jednou přihodilo – a mohlo by to být dnes – že bych se stal obětí terorizmu, který jak se zdá, se chce dotknout všech cizinců žijících v Alžírě, přál bych si, aby si moje komunita, církve a rodina, vzpomněly na to, že můj život byl darován Bohu a této zemi.

Ať pochopí, že jediný Pán veškerého života nemůže být lhostejný k tomuto násilnému odchodu.

Ať se za mě modlí: jak bych mohl být shledán hodným takové oběti? Kéž spojí tuto smrt s tolika jinými, také násilnými, které byly utopeny v anonymní lhostejnosti.

Můj život nemá větší cenu než jiné životy. Nemá také ani menší. V každém případě nemá nevinnost dítěte. Žil jsem dost dlouho na to, abych se cítil spoludopovědný za zlo, které, jak se bohužel zdá, ve světě převažuje, a též za zlo, které mě slepě zasáhlo.

Byl bych rád, kdybych v té době měl světlou chvíli, která by mi umožnila žádat o odpuštění Boha i mé lidské bratry, a zároveň odvahu z celého srdce odpuštění tomu, kdo by mi ublížil.

Nepřeji si takovou smrt. Zdá se mi důležité to vyznat...

Konečně, nevím, jak bych se mohl radovat, když tento lid, který miluji, by byl bez rozdílu obviněn z mé smrti. Je to příliš drahé platit to, co se možná bude nazývat „milost mučednictví“, co bude dluhem Alžířana, ať je to kterýkoliv, zvláště říká-li, že jedná věrně podle toho, co si myslí, že je islám. Znam opovržení, kterým mohou být Alžířané obecně zahrnuti. Znam též karikatury muslimského náboženství, podporované určitým druhem islámu. Je to příliš snadné uklidňovat si svědomí tím, že se ztotožňuje tento náboženský názor s tvrdšími ulpíváním jeho extrémistů na starém. Pro mne je Alžírsko a islám něco jiného, je to tělo a duše. Myslím, že jsem to dostatečně vyjádřil s vědomím, co jsem tím získal, že jsem zde tak často nalézal onu vůdčí nit evangelia, které jsem přijímal již v klíně své matky, mé nejradějiší církve, právě v Alžírsku, a již v úctě k věřícím muslimům.

Bude se zdát, že má smrt pochopitelně dá za pravdu těm, kteří mě bez váhání považovali za naivního, nebo idealistu: „Ať teď řekne, co si o tom myslí!“ Ale ti všichni by měli vědět, že konečně bude uspokojena moje nehlubší zvědavost.

Už budu moci, jestliže se to bude líbit Bohu, ponořit svůj pohled do pohledu Otcova, abych mohl s ním nazírat jeho islámské děti takové, jak je vidí on sám, zcela ozářené Kristovou slávou, jako ovoce jeho utrpení, obdařené dary ducha, jehož tajnou radostí vždy bude nastolit jednotu a obnovit podobnost tak, že si pohrává s rozdílností.

Za tento ztracený život, úplně můj a úplně jejich, vzdávám díky Bohu, který, jak se zdá, ho chtěl celý pro tuto radost, proti všemu a navzdory všemu.

Do tohoto děkuji, ve kterém je vyjádřeno vše o mém životě, od nynějška zahrnuji vás, moji včerejší i dnešní přátelé, spolu s mou matkou a svým otcem, mými sestrami a bratry a jejich přáteli, stonásobně zmnoženými, jak přislíbil Pán.

I tobě příteli mé poslední chvíle, který nebudeš vědět, co činíš. Ano i pro tebe chci toto děkuji a toto sbohem tváří v tvář tobě.

A kéž je dáno nám, šťastným lotrům, líbí-li se to Bohu, našemu společnému Otci, znovu se setkat v ráji.

Amen. Inch Allah.

Alžír, 1. prosince 1993

Tibbirine, 1. ledna 1994

Christian 1

Z dopisu čtenáře

Prace 27. 6. 1996

Vážená redakce!

V týdeníku Respekt (č. 25/96) byl pod nadpisem „Zákon platí pro všechny – i pro věřící“ uveřejněn dopis pana JUDr. PhDr. Jaroslava Padrnose, CSc., v němž sděluje své názory na události v Lysicích. Jako křesťan cítím povinnost na tento dopis reagovat. Je totiž závažné, jak může člověk ověnčený tolika tituly argumentovat zcela jednostranným způsobem, spojeným navíc s logickými nesrovnalostmi a spornými závěry.

Nechci ani tak polemizovat s jeho výroky typu „pan Provazník poblouznil hlavu několika málo nezletilých, školou povinných dívek a některých jejich rodičů.“ Až příliš totiž upomínají na dobu nedávno minulou, kdy každý, kdo projevil jiný než oficiální názor, byl označen za člověka, jenž je kýmsi manipulován a zneužíván. Vyjadřovat se podobnými výrazy o názorech svéprávných lidí je nedůstojné a urážlivé.

Ve svém dopise autor dále píše, že „nelze polemizovat

o tom, zda je zákonem stanovená povinná školní docházka povinná pro všechny žáky školního věku nebo pouze pro některé.“ S tím lze samozřejmě souhlasit, je to však pouze polovina pravdy. Lysický spor se totiž nevede v otázce povinné školní docházky ano či ne, nýbrž v tom, jaká má výuka a výchova na škole být. Zákon mluví i o tom, že stát „bude respektovat právo rodičů zajišťovat výchovu a vzdělání ve shodě s jejich vlastním náboženským a filozofickým přesvědčením.“

Je evidentní, že úvahy o lysisických událostech nás ve svých důsledcích přivádějí až k samotným základním principům demokratického uspořádání společnosti. K tomu, aby demokracie byla opravdu nejlepší formou vlády, je třeba citlivého přístupu a tolerance k menšinovým názorům. Jinak se demokracie přemění v pouhou mechanickou a formální vládu většiny nad menšinou. Bohužel, právě lysický případ ukazuje zcela jasně, že duch minulé doby je u nás ještě velmi silně přítomen. Nadále přetrvávají tendence, podle nichž

Zpráva ze 17. plenárního zasedání ČBK

Ve dnech 3. a 4. července probíhalo na Velehradě 17. zasedání ČBK.

Na dopoledním jednání českých a moravských biskupů na Velehradě, kterého se poprvé zúčastnil jako nový člen biskupské konference exarcha řeckokatolické církve biskup Ivan Ljavinec, podal základní informaci o situaci církve v naší společnosti kardinál Miloslav Vlk.

Ve věci dořešení otázky vztahu státu a církvi vyšli biskupové ze zpráv ve sdělovacích prostředcích, podle nichž koaliční strany projevují politickou vůli tyto otázky dořešit, což biskupové vítají. Snahy o dořešení restitučního procesu vedou představitelé církve k zintenzívnění úvah o modelu ekonomického zabezpečení katolické církve, který by vedl k její nezávislosti na státu. Biskupové zhodnotili údaje závěrečné bilance církve za r. 1995, podle které celkové výdaje činily 1 104 miliony Kč. Z toho připadlo na mzdy všech zaměstnanců církve celkem 155 mil. a na daně a dávky dalších 66 mil. Kč. Na opravy bylo vynaloženo celkem 592 mil. Kč.

Na krytí těchto výdajů se věřící podíleli 204 miliony. Na darech v tuzemsku i zahraničí církev získala 190 mil. Kč. Různé nestátní příspěvky činily 195 mil. Kč. Nestátní finanční zdroje znamenaly celkový přínos 788,5 mil. Kč a představují tedy převážnou část příjmů.

Na svůj celkový provoz včetně mzdových nákladů církev vynaložila 426 mil. Kč, zatímco státní příspěvek činil 337 mil. Kč. Tento příspěvek pochází hlavně z pozemkového majetku, budov, intravilánu a jiných nemovitostí, které mají hodnotu několika desítek miliard Kč, které dříve patřily církvi, a s nimiž stát 50 let hospodaří.

Případné restituce, až bude známa jejich přesná výše, přispějí k vypracování nezávislého ekonomického modelu zabezpečení církve.

Jednání českých a moravských biskupů pokračovalo informacemi o novém řeckokatolickém exarchátu, které podával biskup Ivan Ljavinec. Ten ve své zprávě uvedl, že řeckokatolická církev má na území ČR několik desítek tisíc věřících. Jejich počet se v poslední době zvýšil příchodem občanů z některých vy-

chodních zemí, kteří u nás pracují. Pro nedostatek kněží mají tyto věřící jen omezené možnosti pro plnění svých náboženských povinností. Ke zlepšení situace bylo zřízeno několik děkanátů, připravuje se zřízení nových farností a zvětšil se počet míst, kde se aspoň občas slouží bohoslužby. V řadě poutních míst (Rajhrad, Velehrad, Žarošice) se konají řeckokatolické pouti. Několikrát ročně se zvláště v Ostravě konají ekumenická setkání a v podobě přednášek, vystoupení pěveckých sborů aj. se rozšiřuje i kulturní činnost. Pražské ústředí exarchátu vydává informační zpravodaj a připravuje tisk modlitební příručky.

Biskup František Radkovský podal zprávu o nedávném setkání zástupců Ekumenické rady církví a komise pro ekumenismus ČBK, na kterém se připravuje 2. ekumenické evropské shromáždění ve Štýrském Hradci 23.–29. 6. 1997. Základním tématem shromáždění je „Smíření jako dar Boží a pramen nového života“. V tom duchu bude zaměřena společná činnost církví v nejbližším období. Konkrétní kroky zahrnují ekumenické večery modliteb, přípravu příslušných textů z Pisma, ekumenická setkání mladých apod.

Kardinál Miloslav Vlk jako předseda komise pro média vyzvedl důležitost práce sdělovacích prostředků a nastínil podmínky k vytváření předpokladů

pro kontakty s nimi a pro plynulou práci tiskových referentů jednotlivých diecézí. V tomto smyslu dohodli biskupové určité konkrétní kroky.

S prozatímní platností na dva roky biskupové schválili směrnici o duchovní péči o věřící, kteří v církvi působí jako pastorační asistenti, katecheté apod.. Důležitá je jejich stálá duchovní formace, která spočívá v pravidelných duchovních cvičeních a rekolekcích a v plném zapojení do života místní farnosti. Směrnici předložil biskup František Radkovský.

Biskup Peter Dubovský podal celkovou zprávu o situaci církve ve Slovenské republice a o jejím předpokládaném vývoji. Na poli katolických médií byla dohodnuta spolupráce mezi oběma komisemi pro sdělovací prostředky, redakcemi periodik a tiskovými středisky biskupských konferencí.

Předseda ČBK kardinál Miloslav Vlk oznámil, že papež Jan Pavel II. uskuteční svou třetí návštěvu naší vlasti v sobotu 26. a neděli 27. dubna 1997 v rámci oslav Svatovojtěšského milénia.

Biskupové dále projednali otázky pastorační, liturgické a ekonomicko-právní.

Plenárního zasedání se zúčastnil apoštolský nuncius Giovanni Coppa a delegát Konference biskupů Slovenska biskup Peter Dubovský. (ČBK)

vybočení z obvyklého průměru a ustálených zvyklostí je chápáno jako cosi negativního, jež je třeba co nejrychleji uvést do „normálu“.

Být křesťanem, a to ne pouze formálním, ale takovým, který podle víry utváří svůj život, s sebou často přináší nepochopení jinak smýšlejících lidí. Jak ukazuje lysický případ, může dojít i ke konfliktu se státní mocí. Lysičtí rodiče a jejich děti neudělali nic nezákonného, pouze využili svých nezadatelných práv. Že tato jejich práva jsou zcela le-

gitimní, potvrzuje i nedávno vydaný dokument Papežské rady pro rodinu. Jestliže se jim přesto děje příkoří, svědčí to o tom, že ne všechno je v naší zemi sedm let po listopadu 89 v pořádku.

Lysický případ je zároveň výzvou pro nás všechny. Nebuďme lhostejní k bezpráví, jež se děje našim lysickým souvěrcům. Pomáhejme jim svými modlitbami, svou účastí a podporou.

S pozdravem

Jan Hofírek

□ 20. zasedání husovské komise

Komise pro studium problematiky, spojené s osobností, životem a dílem Mistra Jana Husa při ČBK byla na svém 20. zasedání seznámena kardinálem Vlkem s odpovědí Vatikánské kongregace pro nauku víry na některé podněty, vyslovené k otázkám prohloubení husovské-

ho studia. Kongregace vyzývá komisi k navázání oficiálního odborného kontaktu s Papežským výborem pro historické vědy. Tímto kontaktem, který představuje další pozitivní krok k formulaci nového pohledu katolické církve na postavu českého reformátora, byl pověřen sekretář komise P. Dr. František J. Holeček, O. M.

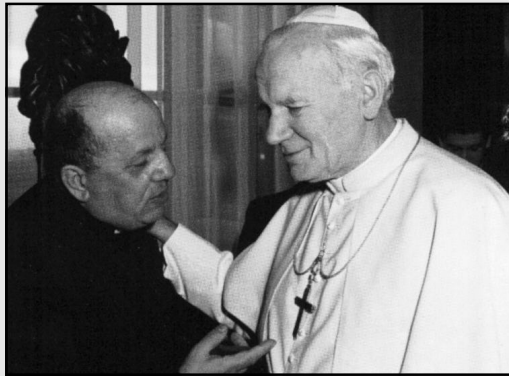
(ČBK)

Přijede Don Stefano Gobbi

Na pozvání kněží a věřících Mariánského kněžského hnutí přijede do České republiky v srpnu Don Stefano Gobbi, animátor tohoto hnutí z Milána. Povede celkem 10 večeradel modlitby a bratrské lásky.

Budou: ve středu 28. srpna v Olomouci v katedrále sv. Václava, ve čtvrtek 29. 8. ve Frýdku v mariánské poutní svatyni (zač. v 16 hod.), v pátek 30. 8. v Opavě v kostele P. Marie (zač. v 16 h.),

v sobotu 31. 8. v Hradci Králové v katedrále sv. Ducha (zač. ve 14.30), v neděli 1. září na mariánském poutním místě v Lomci (zač. ve 14.30), v pondělí 2. 9. v Praze na Strahově, v úterý 3. 9. v Brně u Minoritů (zač. v 15 hod.) a ve středu 4. 9. na Velehradě v bazilice (zač. v 9 hod.), odkud Don Gobbi v poledne pokračuje v cestě do Žiliny na Slovensko. V Praze budou večeradla dvě: pro kněze v 10 hod., pro kněze a věřící v 15.30. V Olomouci se kněží sejdou v kapli sv. Anny už v 13.30 a po svém zvláštním programu se připojí k věřícím, kteří se shromáždí v katedrále na 16 hod.

**Don Stefano Gobbi
s papežem Janem Pavlem II. (1989)**

POZVÁNÍ NA VÍKENDY PRO STARŠÍ ŽENY. Víkendy jsou určeny pro ženy, které prožívají „třetí věk“ svého života. Součástí víkendu jsou přednášky zaměřené na „radosti a starosti“ stáří, vztah k manželovi, dospělým dětem a vnoučatům, vztah k Bohu a lidem kolem nás, prohloubení vlastního duchovního života apod.

Během víkendu je možnost účastnit se společných modliteb, rozjímání, mše sv., svátosti smíření, svátosti pomazání nemocných nebo i duchovních rozhovorů s knězem, který se víkendu zúčastní.

Víkendy se konají v klášteře Milosrdných sester sv. Kříže v Kroměříži.

Termíny: 21. 9. – 23. 9., 11. 10. – 13. 10., 15. 11. – 17. 11. 1996. Cena víkendu je 300,- Kč.

V ceně je zahrnuto ubytování a strava. **Přihlásit se můžete od 1. srpna 1996 na adrese:** Centrum pro rodinný život, Marie Mourková, Biskupské nám. 2, 771 01 Olomouc, tel.: 068/55 00 249. Podrobné informace budou všem účastnicím poslány včas.

POUŤ K PANNĚ MARIÍ NANEBEVZATÉ V UHERSKÉM BRODĚ

Sobota 10. srpna 1996 – 7.00 hod. – mše sv., 10.00 hod. – východní liturgie, hlavní celebrant řecko-katolický biskup Mons. Ivan Ljavinec

Neděle 11. srpna 1996 – 8.45 hod. – mše sv., 10.30 hod. – pontifikální bohoslužba (na prostranství za klášterem), hlavní celebrant prefekt Kongregace pro biskupy Bernardin kardinál Gantin, 14.30 hod. – Loretánská litanie a svátostné požehnání, 18.30 hod. – mše sv.

Čtvrtek 15. srpna 1996 – slavnost Nanebevzetí Panny Marie, 7.00 hod. – mše sv., 8.45 hod. – mše sv., 16.00 hod. – slavná mše sv.

❑ Vrácení církevního majetku v Maďarsku oddáleno

Vrácení komunisty zabaveného církevního majetku bude ukončeno patrně až v r. 2011 a nikoli, jak se původně počítalo, v r. 2001. Na zasedání biskupské konference to řekl biskup Andre Gyulay (Szegedín), který vede restituční jednání. Konkrétně jde o modifikaci zákona o vrácení majetku schváleného v r. 1991.

Kdy může být modifikovaný návrh zákona schválen parlamentem, nelze zatím odhadnout. Biskup Gyulay odhaduje, že parlamentní jednání začne až na podzim.

Státní sekretář pro náboženské záležitosti Ištván Platthy žádal vybudování kontrolního systému, který zaručí, že vrácený majetek bude použit pouze k účelům vymezeným zákonem.

V církvích i v politických stranách se diskutuje o budoucím financování církví a náboženských společností. Strana Svobodných demokratů prosazuje daňový systém podle italského vzoru. Biskupská konference navrhuje, aby z vráceného majetku byl vytvořen fond, který zajistí finanční nezávislost církve. Biskupové se odvolávají na přísliby koaličních stran.

ČBK

MARTA VONDRÁKOVÁ
Křesťanská cestovní kancelář

MISIE

751 03 Brodek u Přerova č. 46
tel.: Přerov 0641/941 80

LURDY – ŽENEVA – MONTE CARLO

Plná penze v Lurdech.

Termín: 30. 7. – 5. 8. 1996, Cena: 5 962,- Kč

POUTNÍ MÍSTA BELGIE, NĚMECKA, FRANCIE

Termín: 13. – 19. 8. 1996, Cena: 5 995,- Kč

VELKÁ POUŤ DO MEDJUGORJE

Termín: 23. – 28. 9. 1996

Cena 1 895,- Kč + 33 DM

PROVODOV

POUTNÍ MÍSTO V OKRESE ZLÍN – ROK 1996

Po celý rok je mše sv. v neděli v 10.15 hod.

Letní poutní sezóna je od 5. 5. do

27. 10. 1996 – mše sv. v neděli je

v 10.15 hod. a ve 14.30 hod.

Hlavní pouť (P. Marie Sněžné):

sobota: 10. 8. 1996 – mše sv. v 17.00 hod.

neděle: 11. 8. 1996 – mše sv. v 7.00, 8.30,

10.00 a ve 14.30 hod.

Dušíčková pouť je 27. 10. – mše sv. je

v 16.00 hod. a světelný průvod na hřbitov.

Na setkání u P. Marie Provodovské

Vás srdečně zve duchovní správce

P. Bohumil Vícha.

AVETOUR DO MEDŽUGORJE – ve dnech 13. 8. – 19. 8.; 11. 9. – 17. 9.; 3. 10. – 9. 10. 1996, cena vždy 1 500,- Kč.

VELKÝ MARIÁNSKÝ OKRUH: FATIMA, LURDY, LA SALETTA, GARABANDAL A JINÉ – 14. 9. – 27. 9. 1996, 6 950,- Kč.

IZRAEL – SINAJ – RHODOS – KYPR – ITÁLIE – ŘECKO – 11. 10. – 24. 10. 1996, autobus, loď a letadlo.

IZRAEL – 24. 10. – 31. 10. 1996, letadlo

IZRAEL – EGYPT – RHODOS – KYPR – ITÁLIE – ŘECKO – 31. 10. – 13. 11. 1996, letadlo, loď a autobus. Cena: 15 950,- Kč – 18 400,- Kč! Vše již v ceně!

Přihlášky a informace:

Avetour – Jiří Chválek,

Družstevní 995,

518 01 Dobruška,

tel.: 0443/219 29

PRVNÍ SOBOTY V NETINĚ U PANNY MARIE USMÍVAJÍCÍ

– modlíme se za víru v našich rodinách, za kněžská a řeholní povolání, za spolupracovníky kněží, za pokoj.

Pěší poutníci vycházejí ve 14.30 hod. autobus jede v 17.10 z Velkého Meziříčí.

V Netině je v 18.00 růženc a mše svatá s promluvou, po ní adorace s rytm. písněmi.

3. srpna 1996 je pouť s obvyklým pořadem. Mši sv. slouží novokněz P. Ing. Miloslav Čamek, rodák z děkanství.

16. neděle v mezidobí 21. 7.

Mt 13,24–30

Stará se Bůh o své království málo? Vždyť je tu nebezpečí, že plevel udusí Boží setbu! Bůh má ale zřejmě o kvalitě setby to nejlepší mínění. Setba vydrží. Přidejme se s vírou k němu! Není třeba se bát růstu plevele, jde o to, aby v nás rostlo království. A to je možné.

Pondělí 22. 7.

Mt 13,38–42

Znamení by se jistě hodilo i dnes. A lidé se často po nich pídí. Ale Ježíš chce obrácení a následování. Oči upřené na Něho, ne na znamení. A už vůbec ne upřené na sebe sama.

Úterý 23. 7.

Mt 12,46–50

Boží vůle: obvyklé téma křesťanů. A hlavně: „Jak ji poznám“? Ježíš nezavádí disputaci o Boží vůli. Učí. Chce učit i mne, abych se mu stal blízkým. Když se ale budu od Něho stále učit, budu se muset stále měnit. To lidé nemívají rádi.

Středa 24. 7.

Mt 13,1–9

Rozséváč rozsévá stejné semeno, ale dopadá na nestejný (lidský) podklad. Podklad je takový, jaký ho člověk ve svém srdci připraví. Pokud zryje smyslem pro spravedlnost tvrdý povrch cesty, navrství prosbou o víru více půdy na skalnatá místa a vyhubí z kořene plevel své pýchy, může dofoukat v dostatek Boží vláhy seslané na zem.

Čtvrtek 25. 7.

Mt 13,10–17

Boží vyvolení je nezasloužený dar. S Mesiášovým příchodem přichází na zem splnění nejhlubších tužeb lidstva. Splnění očekávání všech spravedlivých od počátku světa. Smysly otupenými a nasloucháním pomlouvám a lžím vnímat vtělenou pravdu nemůžeme.

Pátek 26. 7.

Mt 13,18–23

Zde je smysl podobenství: Ten je dobrou půdou, kdo přináší užitek. Kdo přijme a uchová Boží slovo, vydá bohaté ovoce. Věříš tomu?

Sobota 27. 7.

Mt 13,24–30

Zatímco lidé spí, přichází nepřítel, aby poškodil dobré dílo, aby nahlodil celistvost dobrého lánu. Umění čekat. Vyčkat okamžiku, kdy Bůh oddělí dobro od zla. Mít na něho upřené oči.

Neděle 21. července 16. neděle v mezidobí	– 1. čt.: Mdr 12,13.16–19 Ž: 86 (85),5–6.9–10.15–16a 2. čt.: Řím 8,26–27 Ev.: Mt 13,24–43	odp.: 5a
Pondělí 22. července památka sv. Marie Magdalény	– 1. čt.: Pís 3,1–4a nebo 2 Kor 5,14–17 Ž: 63 (62),2.3–4.5–6.8–9 Ev.: Jan 20,1.11–18	odp.: 2b
Úterý 23. července nez. pam. sv. Brigity	– 1. čt.: Mich 7,14–15.18–20 Ž: 84,2–4.5–6.7–8 Ev.: Mt 12,46–50	odp.: 8a
Středa 24. července férie	– 1. čt.: Jer 1,1.4–10 Ž: 70,1–2.3–4a.5–6ab.15ab+17 Ev.: Mt 13,1–9	odp.: 15a
Čtvrtek 25. července svátek sv. Jakuba	– 1. čt.: 2 Kor 4,7–15 Ž: 126 (125),1–2ab.2cd–3.4–5.6 Ev.: Mt 20,20–28	odp.: 5
Pátek 26. července památka sv. Jáchyma a Anny	– 1. čt.: Sir 44,1.10–15 Ž: 132 (131),11.13–14,17–18 Ev.: Mt 13,16–17	odp.: Lk 1,32a
Sobota 27. července památka sv. Gorazda	– 1. čt.: Jer 7,1–11 Ž: 83,3.4.5–6a+8a.11 Ev.: Mt 13,24–30	odp.: 2

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne:	NE	PO	ÚT	ST	ČT	PÁ	SO
	21. 7.	22. 7.	23. 7.	24. 7.	25. 7.	26. 7.	27. 7.
Antifona	1136	1768	1166	1181	1673	1754	1722
Žalm	784	783	783	784	786	783	783
Ranní chvály:							
Hymnus	1136	1433	1166	1182	1438	1440	1723
Antifony	1137	1434	1167	1183	1438	1214	1229
Žalmy	1137	813	1167	1183	813	1214	1229
Kr. čtení a zpěv	1140	1434	1170	1186	1674	1441	1724
Antifona k Zach. kantiku	705	1435	1170	1186	1439	1441	1442
Prosby	1140	1771	1171	1186	1675	1757	1724
Záv. modlitba	706	1435	1437	1187	1439	1441	1442
Modlitba během dne:							
Hymnus	1141	1156	1172	1187	792	1219	1233
Antifony	1142	1157	1172	1188	1204	1219	1234
Žalmy	1142	1157	1172	1188	1204	1219	1234
Krátké čtení	1144	1159	1175	1190	1676	1221	1236
Záv. modlitba	706	1159	1175	1191	1439	1222	1236
Nešpory: SO							
Hymnus	1132	1145	1435	1176	1192	1677	807
Antifony	1133	1146	1436	1177	1193	1439	808
Žalmy	1133	1146	1776	1177	1193	1678	808
Kr. čtení a zpěv	1135	1149	1436	1180	1196	1680	810
Ant. ke kant. P. M.	705	706	1436	1180	1196	1439	1442
Prosby	1135	1149	1778	1180	1196	1681	811
Záv. modlitba	706	706	1435	1437	1197	1439	707
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260

Představujeme Vám ...

Knihy si můžete objednat na adrese:

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
771 00 Olomouc

TVÁ HŮL MĚ VEDE

(obj. č. K 2933)

Carlo Maria Martini

Tato kniha vznikla na základě osmidenního kursu „Duchovních cvičení“, konaného v srpnu roku 1978 pro skupinu řeholních kněží v severní Itálii. Pro ohlas, jaký přednášky našly, byly původně vydány jako rukopis podle magnetofonového pásku „Centrum Ignaciánské spirituality“ v Římě (1979).

Kniha je určena hlavně kněžím a jáhnům, ale i všem ostatním, kteří chtějí postavit svou službu v církvi na biblickém základě.

Brož., 156 stran, 66,- Kč

* * *

Slovo k předmětu našich rozjímání: Co může pro nás znamenat Mojžíš? Uvažme, že nás s ním spojuje něco velmi důležitého: V Mojžíši máme před sebou člověka, který sám vykonal cestu a který přiměl svůj národ, aby cestu vykonal. I my jsme na cestě. To je přece základní záměr duchovních cvičení, že člověk odchází od určitého bodu, aby dospěl k jinému.

Mojžíš symbolizuje onu cestu, které církev připisuje při slavení křtu ústřední význam, cestu, kterou my všichni jdeme znovu o velikonoční noci, ve které kráčíme Rudým mořem – v noci našeho křtu, našeho obrácení, našeho prvního kroku směrem ke Kristu. V Mojžíši rozjímáme vzpomínku církve na křest, počátek celé liturgie až po Eucharistii, liturgie, kterou odvozujeme z Velké noci; v této vzpomínkové slavnosti překročení Rudého moře čteme znamení našeho vlastního přechodu ze smrti k životu a Kristova přechodu skrze hrob ke Zmrtvýchvstání.

(Úryvek z knihy)

Poznámka k autorovi: C. M. Martini je milánským arcibiskupem.

SVĚTLO

TYDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

Objednávání Světla

od 5. 3. 1996

Světlo si lze objednat na adrese:

* * *

Matice cyrilometodějská s. r. o.

EXPEDICE

Dolní nám. 24
771 00 Olomouc 1

* * *

Složenka s udanou cenou předplatného do konce roku 1996 Vám přijde v první dodávce Světla.

Nezapomeňte uvést svoji úplnou zpáteční adresu!

Zájemce o předplatné ze Slovenska prosíme, aby se obrátili na firmu RODENY (adresa je uvedena v tiráži), která Vám dá instrukce a zašle složenkou na zaplacení.

771 00 Olomouc 1

Dolní nám. 24

EXPEDICE

Matice cyrilometodějská s. r. o.

Odesílatel:

Novinové výplatné

Poštovné úvřováno

SVĚTLO – týdeník Matice cyrilometodějské. S církevním schválením vydává a tiskne Matice cyrilometodějská v Olomouci v nakladatelství Matice cyrilometodějské s. r. o. Olomouc. Šéfredaktor Josef Vlček. Adresa redakce a administrace: Dolní nám. 24, 771 00 Olomouc 1; telefon a fax 068/52 228 03. Registrační značka MK ČR 7225. Podávání novinových zásilek povoleno Oblasťní správou pošty v Ostravě č. j. 2363/93-F/1 ze dne 23. 8. 1993. Objednávky vyřizuje administrace týdeníku. Administrace pro Slovenskou republiku: RODENY, Vinohradnícka 11, 949 01 Nitra; podávání novinových zásilek povoleno SR, š. p. ZSRP Bratislava, č. j. 3335-OPC zo dňa 21. 5. 1996. Protišestití redakce: U tiskárny o tzv. soukromých zveřejněních, k nimž se doposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmano-va, Medjugorje aj.) se podřizujeme konečnému usudku církve. Nevyžádané nezveřejněné příspěvky nevracíme.